

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๓๒๗. สนุกกับความไม่รู้

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 22:02 น.

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๓๒๗. สนุกกับความไม่รู้

ไม่ใช่สนุกเฉยๆ นะครับ เป็นความท้าทายสุดๆ ที่เดียว ในการทำงานเพื่อเตรียมรับมือกับ [ความไม่รู้](#) ที่ไม่มีทางรู้ได้เลย โดยผมมั่นใจว่าผมจะตายไปกับ [ความไม่รู้](#) นี้

สิ่งที่ไม่รู้ก็คือ ไม่รู้ว่าโลกในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าจะเป็นอย่างไร สังคมไทยในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าจะเป็นอย่างไร

เมื่อ ๒๐ ปีที่แล้วผมไม่เคยนึกว่าชีวิตตอนอายุหลังเกษียณ ในวัยใกล้ ๗๐ จะเป็นอย่างนี้

คนบ้าอ่านหนังสืออย่างผมไม่เคยนึกเลยว่า การอ่านหนังสือจะเปลี่ยนจากอ่านในกระดาษมาเป็นอ่านจากจอ เปลี่ยนจากอ่านตัวพิมพ์เป็นอ่าน electronic bits

ผมนึกไม่ออกว่าใน ๒๐ ปีข้างหน้าลูกๆ ๔ คนของผมเขาจะอยู่กันอย่างไร แต่ก็ไม่ห่วง เพราะเขามีความแข็งแรงพอที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงได้ เหมือนอย่างที่เขาเผชิญมาแล้วในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา ร่วมกับกับผมและสวณ้อย

เข้านี้ (๑๓ ส.ค. ๕๔) ครูเพื่อศิษย์ท่านหนึ่ง ส่ง อี-เมล มาแล้วว่า ตนกำลังเผชิญความท้าทายที่ศิษย์ชั้น ม. ๓ จำนวน ๑๒ คนชายตัว และในการมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช้ถุงยาง
ยังดีที่พาไปตรวจเลือด
ดไม่พบเชื้อ HIV

เรื่องจากครูท่านนี้สอนผมว่า แม้แต่เรื่องที่รู้ๆ กันอยู่ วง [การศึกษา](#) ไทยยังไม่สามารถจัดการให้นักเรียนเผชิญกับมันได้โดยชีวิตไม่ตกเป็นทาส ไม่เดินทางอบาย

นี่คือตัวชี้วัดว่า [การศึกษา](#) ไทยล้มเหลวในการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตให้นักเรียน เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเขาจึงใช้ชีวิตแบบที่ทำลายอนาคตของตนเอง

นี่คือความท้าทายต่อวง [การศึกษา](#) ไทย

ขออธิบายความหมายของคำว่า “วง [การศึกษา](#) ไทย” ว่าไม่ได้หมายความว่าเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ แต่หมายถึงคนไทยทุกคน ที่เป็นพลเมืองที่เอาใจใส่สนใจสังคม (concerned citizen) ตามหลักการ All for education

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๓๒๗. สนุกกับความไม่รู้

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 22:02 น.

ทำอย่างไร เด็กและเยาวชนไทยจะได้เรียนรู้และสั่งสมทักษะชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดหรือก่อนเกิด

และเรียนรู้สั่งสมทั้งความรู้และทักษะสำหรับดำรงชีวิตที่ดีในอนาคตที่คาดเดาไม่ออก นี่คือนิยามที่ผมกำลังสนุก สนุกกับ [ความไม่รู้](#)

ไม่ว่าสังคมในอนาคตจะเป็นอย่างไร ไม่ว่าทำอย่างไร “การเรียนรู้” ทักษะชีวิต และทักษะอื่นๆ ที่มีระบุไว้ใน [21st Century Skills](#) จึงจะเข้าไปในโรงเรียน และในภาคส่วนอื่นๆ ของสังคมไทย

[ความไม่รู้](#) เหล่านี้ เป็นความท้าทายสำหรับผม ที่จะศึกษาหาทางดำเนินการเพื่อเอาชนะ [ความไม่รู้](#) นั้นบางส่วน ตามกำลังที่ตนเองสามารถดำเนินการได้ โดยผมมียุทธศาสตร์ “ทำแบบไม่ทำ”

ผมมีความเชื่อว่า หาก [การศึกษา](#) ไทยเดินถูกทาง คือจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง [21st Century Learning](#) ที่เรียนทั้งสาระวิชาควบคู่ไปกับทักษะสำคัญที่เรียกว่า 21st Century Skills โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้น [PBL](#)

และครูรวมตัวกันเรียนรู้การทำหน้าที่ครูด้วย

[PLC](#)

ปัญหาสังคมมากมายหลายอย่างที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่ในเวลานี้ จะบางเบาลงไปกว่าครึ่ง หรืออาจเหลือเพียง 10-20% เท่านั้น

ผมไม่รู้ชีวิตของผู้คนทั่วไปใน ๒๐ ปีข้างหน้าจะต้องเผชิญความท้าทายอะไรบ้าง แต่ผมแน่ใจว่า คนที่ฝึกฝนสั่งสมทักษะชีวิตไว้อย่างดีตั้งแต่เป็นเด็กเล็กๆ และฝึกฝนต่อเนื่อง จะสามารถเรียนรู้ต่อเนื่องและดำรงชีวิตที่มั่นคงมีความสุขได้ ไม่ตกเป็นเหยื่อของมายาความเย้ายวนหลอกลวงหลอกล่อที่นับวันจะยิ่งรุนแรงขึ้น

ถึงจะไม่รู้อนาคต เราก็ช่วยกันทำงานเพื่อชีวิตอนาคตที่ดีของคนไทยได้

วิจารณ์ พานิช

๑๓ ส.ค. ๕๕

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๓๒๗. สนุกกับความไม่รู้

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 05 มกราคม 2016 เวลา 22:02 น.

คัดลอกจาก : <https://www.gotoknow.org/posts/459114>